

Plan mot kränkande behandling för Rävlyans förskola, Alingsås kommun

Planen beskriver det kontinuerliga arbetet med förebygga och åtgärda all form av diskriminering, trakasserier och kränkningar samt främja likabehandling. Planen baseras på de bestämmelser som skollag och diskrimineringslag anger.

Typ av styrdokument: Riktlinje

Beslutande instans: Rektor

Datum för beslut: 2020-10-15

Diarienummer:-

Gäller för: Rävlyans förskola

Giltighetstid: Verksamhetsår 20/21

Revideras senast: Ny plan upprättas varje år

Dokumentansvarig: Rektor

Läroplan, Lpfö 18

“Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor.”

“Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.”

Grundläggande värden, Lpfö 18

Arbetslaget ska samverka i arbetet med aktiva åtgärder för att förebygga diskriminering och kränkande behandling,

Normer och värden, Lpfö 18

Vision

På vår förskola ska inget barn bli diskriminerad, trakasserad eller utsatt för kränkande behandling.

Alla barn ska känna till sina starka sidor och vara stolta över dem. Det innebär att de utöver kännedom om sina kunskaper och färdigheter har en förståelse för andras situation och aktivt tar avstånd från diskriminering, trakasserier och kränkningar.

Förklaring av centrala begrepp i planen

Barnkonventionen

Barnkonventionen är svensk lag och viktig utgångspunkt i arbetet med denna plan. I barnkonventionen artikel 2 slås fast: Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.

Kränkande behandling

Definitionen av kränkande behandling utgår från skollagen (6 kap 3 §) och avser ett uppträdande, som utan att vara diskriminering, kränker ett barns/elevs värdighet. Det kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller slag och sparkar. Kränkningarna kan även bestå av utfrysning eller hot. Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Om det sker upprepat brukar det även kallas *mobbning*. Bedömningen görs utifrån omständigheterna i varje enskilt fall. Ofta kan det vara uppenbart att exempelvis en

spark eller ett slag är kränkande behandling. Ibland är det dock svårare att bedöma, till exempel om det rör sig om utfrysning.

Diskriminering

Definitionen av diskriminering utgår från diskrimineringslagen och kan kortfattat beskrivas att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsidentitet (vilket kön du känner dig som) och könsuttryck (hur du väljer att uttrycka ditt kön genom exempelvis kläder och frisyren), etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning (till exempel ateism, islam, judendom), sexuell läggning, funktionsnedsättning (till exempel allergi, adhd eller synskada) samt ålder. Enligt diskrimineringslagen kan diskriminering ske genom sex olika former av diskriminering: direkt diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet, trakasserier och sexuella trakasserier, instruktioner att diskriminera.

Trakasserier och sexuella trakasserier

Kränkningar benämns trakasserier om de har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Trakasserier kan också ske om de är av sexuell natur, då kallas de *sexuella trakasserier*. Sexuella trakasserier kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade.

Ansvar

Rektor är ansvarig för att det varje läsår upprättas en plan mot kränkande behandling och att den förankras hos personalen. All personal på förskolan har ansvar för att känna till och följa planen samt agera där man misstänker eller upptäcker diskriminering eller annan form av kränkande behandling. All personal ska ha ett normkritiskt förhållningssätt och ansvarar för att medvetandegöra planen hos barnen samt ansvarar för att rutinerna i planen följs.

Förskolans kontinuerliga hälsofrämjande arbete

Det främjande arbetet syftar till att skapa en trygg miljö i förskolan och förstärka respekten för alla lika värde. Det är ett arbete som riktas till alla och bedrivs kontinuerligt och utan förekommen anledning.

Här följer en beskrivning av hur vi kontinuerligt arbetar främjande och förebyggande på vår förskola.

Verksamhetens lokaler används på ett sätt som gör att man undviker otrygga situationer, ex genom att dörrarna hålls öppna mellan rummen.

Närvaro av pedagog vid toalettsituationer.

Pedagogerna finns nära barnen i deras lek och val av aktiviteter.

Vi är uppmärksamma på det språkbruk som råder.

Vi har kontinuerliga samtal och reflektioner kring värdegrundsfrågor.

Samverkan och förankring av planen

Planen förankras genom samverkan med barn, personal och vårdnadshavare vilket beskrivs nedan.

Barnens delaktighet

Skogen har "Barnens möte" där vi kan diskutera ex otrygga platser vilket ligger till grund för vår plan.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavare ges möjlighet att vara delaktiga och ge synpunkter vid föräldramöten, utvecklingssamtal och daglig kontakt.

Personalens delaktighet

Personalen kartlägger, analyserar och utformar mål och åtgärder i samverkan med rektor och specialpedagog.

Utvärdering av föregående års prioriterade mål

Planen utvärderas varje år. Här beskrivs vilka åtgärder som genomförts och om de haft någon effekt.

Mål från föregående läsår	Barnen ska känna sig trygga vid övergångar mellan aktiviteter.
Aktiva åtgärder	Få barn åt gången i hallen, handtvätt osv. Alltid vuxen närvarande.
Resultat	För det mesta har detta fungerat väl. En ännu tydligare rutin behövs fortfarande där varje pedagog vet var hen ska vara vid vilket tillfälle. Det märks en tydlig skillnad i lugn och trygghet när det finns en pedagog med i varje övergång.
Analys	Vi ser vinsten i att skapa tydliga strukturer inte bara för barnen utan även för pedagogerna. Vissa dagar upplever vi att vi inte riktigt räcker till beroende på hur många barn som är närvarande.

	Här krävs ett fortsatt arbete med strukturer.
--	---

Mål från föregående läsår	Barnen ska känna sig trygga på alla platser.
Aktiva åtgärder	Pedagogerna sprider ut sig där barnen vistas. Vi begränsar ytan där barnen får vistas. Alla vuxna ansvarar för alla barn och agerar direkt vid upptäckt av kränkande behandling. Trygghetsvandring.
Resultat	Pedagogerna har jobbat aktivt med att anpassa och begränsa ytan där barnen får vistas beroende på personaltäthet och barngrupp. Detta har skapat goda möjligheter att se barnen och kunna ingripa direkt när något oönskat händer. Barnen har haft möjlighet att berätta var de känner sig trygga och otrygga.
Analys	Vi har sett att detta har varit ett mycket lyckat sätt att kunna se alla barn. Beroende på hur grupsammansättningen har sett ut har vi haft öppet fler eller färre rum. När vi har begränsat ytan och varit tillsammans på Gläntan och de rum som ligger i direkt anslutning har vi dessutom kunnat samarbeta bra över avdelningarna vilket har gjort att relationer har stärkts över avdelningarna. Detta upplever skapar en utökad trygghet.

Kartläggning av risker i verksamheten, analys av orsaker samt genomförande av åtgärder

Syftet med en kartläggning är att identifiera risker som ska ligga till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras för att förebygga och förhindra kränkande behandling, trakasserier och diskriminering.

Alla barn ska ha möjlighet att utvecklas utan att diskrimineras av andras normer och föreställningar.

Risker kränkande behandling

Förskolan ska förebygga och förhindra kränkande behandling

Kartläggning av Risker

Risker vi ser är:

När barnen är själva i ett rum utan pedagog.

När det är många barn samtidigt.

När man är ensam pedagog på avdelningen/förskolan.

Analys

Yngre barn har ofta svårt att hålla fast vid en aktivitet och rör sig mellan rummen vilket gör att det är svårt att se alla barn samtidigt. När det är många barn och få personal kan det vara svårt att få en överblick på vad som händer, ex. när ett barn behöver hjälp på toaletten får kollegan mer att ha uppsikt över fler barn.

Risker identifierade utifrån diskrimineringsgrunderna

I arbetet för att motverka diskriminering är det viktigt att tänka på att arbetet inte handlar om att åtgärda problem som redan har uppkommit i ett *enskilt fall*, utan om att förebygga att barn diskrimineras eller på annat sätt får begränsade möjligheter i förskolan.

Kön

Kartläggning av risker

Normer gällande klädsel och förväntade beteenden.

Barn bemöts, behandlas och ges olika förutsättningar beroende på kön.

Analys

I alla samhällen och i de flesta situationer finns regler för och förväntningar på vad som är tillåtet och inte tillåtet. Dessa regler och förväntningar styr vilka egenskaper, beteenden och värderingar en person förväntas ha för att accepteras och bekräftas. Normer ser olika ut i olika samhällen, generationer, samhällsklasser och grupper. Somliga normer gäller för alla medlemmar i ett samhälle, medan andra är begränsade till vissa grupper eller situationer.

Könsidentitet och könsuttryck

Kartläggning av risker

Barnen får ej möjlighet att uttrycka den könstillhörighet de själva identifierar sig med.

Analys

I alla samhällen och i de flesta situationer finns regler för och förväntningar på vad som är tillåtet och inte tillåtet. Dessa regler och förväntningar styr vilka egenskaper, beteenden och värderingar en person förväntas ha för att accepteras och bekräftas. Normer ser olika ut i olika samhällen, generationer, samhällsklasser och grupper. Somliga normer gäller för alla medlemmar i ett samhälle, medan andra är begränsade till vissa grupper eller situationer.

Etnisk tillhörighet

Kartläggning av risker

Risk för att barnen diskrimineras pga hudfärg, språk och kultur.

Analys

I alla samhällen och i de flesta situationer finns regler för och förväntningar på vad som är tillåtet och inte tillåtet. Dessa regler och förväntningar styr vilka egenskaper, beteenden och värderingar en person förväntas ha för att accepteras och bekräftas. Normer ser olika ut i olika samhällen, generationer, samhällsklasser och grupper. Somliga normer gäller för alla medlemmar i ett samhälle, medan andra är begränsade till vissa grupper eller situationer.

Religion eller annan trosuppfattning

Kartläggning av risker

Barn som inte följer den kristna normen riskerar att bli felaktigt bemötta.

Analys

I alla samhällen och i de flesta situationer finns regler för och förväntningar på vad som är tillåtet och inte tillåtet. Dessa regler och förväntningar styr vilka egenskaper, beteenden och värderingar en person förväntas ha för att accepteras och bekräftas. Normer ser olika ut i olika samhällen, generationer, samhällsklasser och grupper. Somliga normer gäller för alla medlemmar i ett samhälle, medan andra är begränsade till vissa grupper eller situationer.

Funktionsnedsättning

Kartläggning av risker

Bristande tillgänglighet inom- och utomhus.

Fysisk tillgänglighet inom- och utomhus.

Bristande tillgänglighet för att kunna tillgodogöra sig utbildning och undervisning.

Att inte bli bemött utefter sina egna förutsättningar.

Analys

I alla samhällen och i de flesta situationer finns regler för och förväntningar på vad som är tillåtet och inte tillåtet. Dessa regler och förväntningar styr vilka egenskaper, beteenden och värderingar en person förväntas ha för att accepteras och bekräftas. Normer ser olika ut i olika samhällen, generationer, samhällsklasser och grupper. Somliga normer gäller för alla medlemmar i ett samhälle, medan andra är begränsade till vissa grupper eller situationer.

Sexuell läggning

Kartläggning av risker

Negativt bemötande vid avvikelse från traditionella könsnormer.

Analys

I alla samhällen och i de flesta situationer finns regler för och förväntningar på vad som är tillåtet och inte tillåtet. Dessa regler och förväntningar styr vilka egenskaper, beteenden och värderingar en person förväntas ha för att accepteras och bekräftas. Normer ser olika ut i olika samhällen, generationer, samhällsklasser och grupper. Somliga normer gäller för alla medlemmar i ett samhälle, medan andra är begränsade till vissa grupper eller situationer.

Ålder

Kartläggning av risker

Barnen ges olika möjligheter beroende på ålder i stället för mognad. Det ställs krav på barnen beroende på ålder i stället för mognad.

Analys

I alla samhällen och i de flesta situationer finns regler för och förväntningar på vad som är tillåtet och inte tillåtet. Dessa regler och förväntningar styr vilka egenskaper, beteenden och värderingar en person förväntas ha för att accepteras och bekräftas. Normer ser olika ut i olika samhällen, generationer, samhällsklasser och grupper. Somliga normer gäller för alla medlemmar i ett samhälle, medan andra är begränsade till vissa grupper eller situationer.

Årets prioriterade mål och aktiva åtgärder

Föregående års utvärdering tillsammans med behov förskolan identifierat i sin risk- och kartläggning ligger till grund för årets insatser. Åtgärderna tidsplaneras och genomförs så snart som möjligt.

Mål 1	Pedagogerna sprider ut sig i rummen där barnen finns, för att vara närvarande i barnens aktiviteter.
Aktiva åtgärder	Begränsa antalet rum barnen får vistas i, beroende på antal personal och antal barn.
När? Ansvarig	Kontinuerligt under läsåret. Alla pedagoger har ansvaret.
Uppföljning (Unikum?)	Vid varje delanalys (var sjätte vecka).

Mål 2	Pedagogerna ska ha större fokus på barnen och samtala med varandra vid bestämda samtalstillfällen om ex. barnfrågor och händelser.
Aktiva åtgärder	Påminna varandra om att "det tar vi sen". Skriv ner det man vill ta upp med sina kollegor.
När? Ansvarig	Kontinuerligt under läsåret. Alla pedagoger har ansvaret.
Uppföljning	Vid varje delanalys (var sjätte vecka).

Rutiner för när diskriminering eller kränkande behandling förekommit

Förskolan har en skyldighet att agera så snart någon personal får kännedom om att ett barn känner sig utsatt för trakasserier eller kränkande behandling. Det är viktigt att det enskilda barnets upplevelse av det inträffade är utgångspunkt för utredningen kring vad som hänt. En utredning bör allsidigt belysa vad som inträffat och analysera orsakerna till händelsen.

Åtgärderna kan riktas direkt till den som blivit utsatt samt den som kränkt eller vidtas på grupp- och verksamhetsnivå för att förändra strukturer och förhållanden.

Barn- och ungdomsförvaltningen har en gemensamt framtagna rutin samt ärendegång. Den finns tillgänglig här:

<https://alfresco.alingsas.se/share/proxy/alfresco/api/node/content/workspace/SpacesStore/53a9bb56-ebda-425d-9c7c-8433c85614b1/Rutin-kr%C3%A4nkande%20behandling%20191218.pdf?a=true>

Tillvägagångssätt vid misstanke om diskriminering eller kränkande behandling

Syftet med att anmäla och utreda är att säkerställa att kränkningarna upphör. I vissa fall kan ärendet vara utagerat och omhändertaget i utredningsarbetet. I andra fall behöver en handlingsplan upprättas och följas upp. Åtgärderna kan riktas direkt till

den som blivit utsatt samt den som kränkt eller vidtas på grupp- och verksamhetsnivå för att förändra strukturer och förhållanden.

- När det finns misstanke om att ett barn blivit utsatt för diskriminering eller kränkande behandling ska alltid en anmälan om kränkande behandling upprättas, en sådan lämnas till rektor.
- Ta reda på vad som har hänt, samtala med den som blivit utsatt och den som har utsatt prata med andra som kan ha sett något. Detta ska ske skyndsamt, helst samma dag som händelsen.
- När en anmälan om kränkande behandling upprättas ska vårdnadshavare alltid meddelas. Efter att en anmälan upprättas ska en utredning påbörjas. I samband med utredningen kan ytterligare samtal vara nödvändiga för att reda ut vad som hänt.
- Rektor ansvarar för utredningen. Anmälan och utredning lämnas alltid till huvudman.

Om personal utsätter barn för diskriminering eller kränkande behandling

Om någon person utsätter ett barn för diskriminering eller kränkande behandling görs även då en anmälan.

Vill du som vårdnadshavare anmäla en kränkning kan du kontakta personalen eller rektor. Alternativt kan du använda blankett som du finner på förskolans hemsida som lämnas till skolans rektor.

Det är rektor som ansvarar för förskolans likabehandlingsarbete. Kontakta rektor om du har frågor.

Telefonnummer till förskolan:

Rektor 0322 - 61 60 74

Avdelningar Ängen 0734-155069

Skogen 0734-269718

Bilagor

Bilaga - Anmälan om kränkande behandling/diskriminering/trakasserier (lämnas till ansvarig rektor)